

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

« فبشر عبادى الذين يستمعون القول
فيتبعون احسنه؛ اولئك الذين هدىهم الله و
اولئك هم اولوا الالباب»

(قرآن کریم - سوره زمر)

استفانۀ از حوادث

تحوالی عجیب!

نسیم روح افزای بهاری وزیده ؛ طلیعه غم زدای نوروزی دمیده و سال نو آغاز

گردید .

درختهای بخواب رفته بیدار گشته و شاخه های خشکیده تازه شده و پرندگان

افسرده از نو نشاطی گرفته ، دیگر بار بنغمه سرائی درآمدند .

مشاهده اینگونه آثار گواهی میدهند که تحوالی بزرگ و انقلابی عجیب در

جهان پدید آمده است .

گزارف ایست

شاید مردمان کوتاه فکر و ناآشنای با اسرار هستی ، این تحول و انقلاب

را گراف و بی اساس و مولود تصادف پنداشته و گمان کنند خود بخود و بدون

حساب فراهم آمده ، و از مقدمات و عللی که دست بهم داده و این تحولات را پدید

میاورند . غافل باشند !

با اینکه در نظر مردم هوشیار و متفکر تمام این تحول و تبدل و فراز و

نشیبها که در جهان پیش میآید ، معلول علل دقیق و منظمی است که در این جهان

پنهان و در حکم فراموشی است .

علت چیست ؟

شخص خردمند خوب میدانند که این نوشدن کهنه‌ها و تازه شدن افسرده‌ها و بکمال رسیدن موجودات ، همه و همه از آثار آن عوامل و نیروهای است که آفریدند. گارمهر و ماه و پروردگار حیوان و گیاه در این جهان قرار داده و در درون و بیرون وجود هر موجودی بکار انداخته است ؛ و هر يك از آنها بطور خودکار ولی مقهور اراده پروردگار ، وظائف محوله خود را انجام داده و چرخهای کوچک و بزرگ این کارخانه عظیم هستی را می گردانند. این همه بار و بر و بهره و میوه هارا تحویل میدهند .

نظم کلی !

نه تنها گردش منظومه شمسی و پیدایش فصول و اختلاف شب و روزها معلول نظم و حساب دقیق می باشد ، بلکه تمام اجزاء كوچك و بزرگ جهان از هسته‌های بی نهایت كوچك اتمی تا كرات بسیار عظیم كهكشانها همه تحولات بگام و ناگام این دستگاه عجیب ، تابع مقررات و نظامنامه ای حكیمانه میباشد كه از طرف پروردگار جهان تنظیم یافته و حكمرانی باشد و تغییر و تبدیلی در آن راه ندارد .
وَلَنْ تَجِدَ لِسْمَةَ اللَّهِ تَبْدِيلًا - دناموس کلی و سنت الهی هرگز تغییر پذیری نیست. (۱) .

و همین نظام و حساب دقیق و روشن است که بزرگترین دلیل وجود آفریدگار - حکیم و محکمترین برهان توحید و شناسائی کردگار مدبر می باشد .

نیروئی شگفت انگیز !

گفتیم که نیروهای بسیار درونی و بیرونی در کار است تا يك موجود زنده ای بتواند ادامه زندگی دهد ؛ ولی شاید بتوان گفت ، بزرگترین نیروها همان آما دگی برای جذب و بخود گرفتن اجزاء حیاتی متناسب با هستی آنها میباشد که يكمك آن ؛ هر يك از موجودات گوناگون این جهان ، آنچه را از مواد هستی و زندگی که در آب و خاک و هوا و آفتاب نهاده شده و برای آنها سودمند و نتیجه بخش می باشد ، بقدر کافی بخود گرفته و در خود هضم نموده و بآن تغذیه می نمایند .

بدیهی است که هر يك از گیاهان و جانداران ، دارای امتیاز و تشخیص و

خصوصیاتی میباشد که در سایه همین نیروی انتخاب اصلح و بخود گرفتن مواد حیاتی متناسب ؛ تأمین می گردد .

این همان هدایت عامی است که خداوند متعال پس از افاضه وجود و اندازه گیری حکیمانانه موجودات با آنها اعطاء نموده و در مواضعی از قرآن کریم بآن اشاره نموده است : **الذی خلق فسوی والذی قدر فهدی** . و آن پروردگاری که آفرید (موجودات را) پس آنها را منظم و معادل ساخت . و آن آفریدگاری که اندازه گیری نموده پس (هر چه و هر که را) بهر و نصیب خودش (راهنمائی فرموده) .
(سوره اعلی - آیه ۳۰۲)

کمال لایق ؟

آری همه آنها از آسمان و زمین و آفتاب و هوا بهره می گیرند ، ولی با کمک آن نیروی الهی ، هر کدام از آنها آنچه را که در شکل و رنگ و طعم و بو و خواص و آثار آنان مؤثر بوده و در کمال لایق بآنان دخالت دارد ؛ همان را انتخاب نموده اند و هیچگاه از حدود خود تجاوز نکرده و سهم و بهره دیگری تعدی نمی نمایند .
حیوان و انسان ، علاوه بر مواد زندگی نباتی که برای آنها فراهم میشود آنچه را هم که برای احساس و ادراک و بینائی و شنوائی و گویائی آنها مفید و سودمند میباشد همان را انتخاب نموده و از آن بهره برداری مینمایند .

کمال آدمی

آدمی ، هر چند جزء سلسله حیوانات شمرده شده و آنچه که در کمال جسمی آنان مؤثر میباشد در انسان نیز مؤثر خواهد بود ولی روی زمینه استعداد تکامل روحی که دارامی باشد هدایت بیشتر و کاملتری نصیب او گردیده و علاوه بر عقل فطری و هدایت ارتکازی خداداده ، بوسیله انبیاء و معلمان مکتب وحی نیز راه رشد و کمال انسانی را دریافته و میبایست که با این ناموس کلی و انتخاب اصلح خود را بهما لیترین مقامات هستی برساند .

پاکیزه ترین طعامها را تناول نموده ، و راست ترین گفته‌ها را بزبان جاری ساخته ، و نیکوترین خویشاوندیها و عادات را بخود گرفته و خلاصه از هر چه که بآن رو پرورده و بهره برداری می نماید گلچین نموده و کاملترین و استوارترین

راه‌ها را پیموده و به‌الی‌ترین درجات هستی نائل گردد . و هودوا الی الطیب من
القول و هودوا الی صراط الحمید . (سوره حج - آیه ۲۳)

روزهای تاریخی !

بنابر آنچه گفته شد ، آنگاه انسان می‌تواند از هر چه و هر که با او روبرو
میشود بهره نیکو ببرد و برخوردار با آن را بسود خود تمام کند که جنبه‌های حقیقی
و ثمر بخش آنرا در نظر گرفته و از جنبه‌های زیان بخش آن پرهیز نماید .
روزهای تاریخی و رسمی ، مجامع علمی و دینی ، معابد و مساجد ، مواقف
و مشاهد ، هر یک از آنها را عبرت و هدایت و مصلحت و حکمتی می‌باشد که اگر
آدمی از آنها برخوردار گردد در کمال اومؤثر می‌باشد .

عید نوروز !

هر چند معلوم نیست که این روز با این تشریفات از نظر دین مقدس اسلام
اساسی داشته و مورد امضاء باشد ؛ ولی بدیهی است که از ساخته‌های فطری بشری و
سنن ملی ایرانی می‌باشد که قرارداد آن روی حکمتی بوده و با قطع نظر از پیرایه‌هایی
که بر آن بسته و خرافاتی که بآن اضافه نموده‌اند ؛ در آغاز بر پایه مصلحتی بوجود
آمده است .

یک اثر بزرگ عقلانی که بر این عید ملی مترتب است موضوع تجدید روابط
دوستی و خویشاوندی و بر طرف شدن کینه‌ها و دورتهایی است که بوسیله
دید و بازدید و تبریک و تهنیت و احترام متقابل افراد در این روزها بعمل
میآید . ما چنین تصور می‌کنیم که همه آداب پاکیزه کاری از رفت و روب و شست و شوی
و لباس نو پوشیدن و خود را آراستن و مانند اینها که از مراسم این عید و ایام نوروزی
میباشد ، برای این بوده که جلب محبت یکدیگر را نموده و از موجبات نفرت
پرهیز شده باشد .

عید قربان

این روز رسمی و عید بزرگ اسلامی که در ماه ذیحجه بمنظور بزرگداشت مراسم

حج و تشکیل آن کنگرهٔ عظیم جهانی تأسیس گردیده ، برای این است که مسلمانی که موفق بزیارت خانه خدا و شرکت در آن اجتماع بزرگ شده اند ، بشکرانهٔ این نعمت بزرگ آن روز را احترام نموده و سایر مسلمانان نیز در اقطار عالم و سایر کشورهای اسلامی از آنان پیروی نموده ، و با آنان هم آهنگ شوند .

همگی آن روز را عید گرفته و خود را نظیف و معطر ساخته و در مساجد و معابد و صحرایا اجتماع نموده ، در صف واحد قرار گرفته روی بخدا آورند و بطور دسته جمعی بنماز ایستاده و رکوع و سجود نمایند .

با یکدیگر مصادفه نموده و بهم تبریک و تهنیت گویند . خیر و سعادت یکدیگر را خواسته و از بدبینی و بدخواهی پرهیز نمایند . باهم متحد و یگانه شده از پراکندگی و جدائی کناره بگیرند .

عید سعید غدیر

این روز بزرگ نیز که روز نصب امیر المؤمنین علی علیه السلام بمقام خلافت پینه بر اکرم (ص) و امارت مسلمانان میباشد ، باز بهمین جهت عید قرار داده شده که وجود امام ، در وحدت و هم آهنگی و حفظ نظام اجتماعی مسلمانان مؤثر بوده و ضرورت دارد ، و پیروان این مذهب و مکتب ، علاوه بر انجام مراسم نظافت و نماز و توجه بخدا که جزء برنامه هر عید مذهبی میباشد ، در این روز بخصوص موظف شده اند که یکدیگر را مهمان نموده و بهم احسان کنند در حق بینوایان نهایت بیشتری نموده و برادران ایمانی را از هر جهت منظور دارند . بایکدیگر مصادفه نموده و عقد برادری ایمانی و پیمان دوستی خدائی ببندند . آنچنان پیمانی که باسانی گسستی نبوده و آنگونه دوستی که باندک نامالیم از میان نرود

نتیجه ؟

منظور از این بحث اینکه این تحولات و حوادث ، این مراسم و موافق ، نوروز باستانی باشد یا عیاد مذهبی ؛ آنگاه بحال آدمی سودمند افتاده و در سعادت و کمال انسانی اثر می بخشد ، که نیروی انتخاب اصلح و آن ناموس کلی زندگی و سیر بکمال را بکار انداخته و از جنبه های سودمند انسانی و عقلانی و فوائد

ومصالح شخصی واجتماعی آنها بهره گرفته ومنتفع شود .
 نوروز ، آنگاه برای بشر عید است وروز شادی و سرور که مایه محبت و دوستی
 و صلح و صفای افراد یک اجتماع گردیده و پایه های کاخ اتحاد و یگانگی و برادری
 وهم آهنگی جامعه ای رامحکم سازد .

نه اینکه مقدمه خیانتها و جنایتها گردیده و برای تأمین مخارج آن پناہ بر
 اعتراف و نوشته جرایدیده ها چک بی محل کشیده شده و گوش بریها و کلاه برداریها
 بممل آمده و زدنیها و ستمها واقع گردد . ویا برای خوش گذراندن ایام نوروزی ،
 بی ناموسیهایی عفتیها انجام داده و مردان و زنان و جوان و بیگانه ، پسران و دختران
 بی بندوبار و هرزه ، با سفر بسته و باین شهر و آن دیار رفته و از هیچگونه ناپاکی
 و رذالت دریغ ننمایند .

و یا برای اشباح حس تقابند و هوی و هوس زنانه و کود کانه ، بجای صلح و
 صفا و همکاری و هم آهنگی ، میان بانوان و شوهران جنگ و نزاعها برخاسته و
 کانون خانواده و بنیان مهر و محبت آنها را متزلزل سازد .

عید قربان و غدیر و سایر اعیاد مذهبی ، آنگاه برای مسامانان عید بوده و روز
 تبریک و تهنیت میباشد که از فوائد و برکات آنها بهره مند شده و از حکمتها و
 مصلحتهای بزرگی که در آنها منظور گردیده برخوردار گردند .

از گناهان و آلودگیها پاک شده و از انحرافات و کج رویها برگشته و راه
 خدا و طریق صلح و صفا را پیش گرفته و پایه های سعادت و زندگی اجتماعی خود را
 استوار دارند .

این مطلب نه اختصاص باعیاد داشته باشد بلکه در تمام مواقع و موضوعات
 جاری است . چند روز دیگر ماه محرم و موسم تشکیل مجالس و محافل و انجام
 مراسم و وظائف آن میرسد . چه قدر سرمایه های مادی و معنوی و نیروهای جسمی و
 روحی در آن صرف میشود ، خدا میداند ؛ چه فرصت بزرگ و گرانبهایی پیش
 میآید ، شما خواننده عزیز بهتر میدانید !

ولی آیا استفاده و بهره گیری ما از آن گفت و شنودها و نشست و برخاستها
 و جمع و تفریقها و داد و فریادها چه میباشد؟ و یادآوری از ذنپست و قیام مقدس

حسینی (ع) وفداکاری و از خود گذشتگی آن مردان فضیلت و شهداء آزادی ،
 تاجه اندازه در روح و فکر ما اثر می بخشد؛ ما نمیدانیم و یا اگر از راه تجربه چیزی
 میدانیم یارای گفتن نداریم و پرده از روی آن برنمیداریم .

امیداست جوامع اسلامی بخصوص جامعه شیعه ایرانی ، قدری بخود آمده
 و از تقلید کور کورانه و پیروی چشم و گوش بسته از مکتب شهوت پرستی و هوس رانی
 غرب و غرب زدگان بیرون آمده و از این فرصتها و مواقف بهره نیکی گرفته
 و در سایه پیروی کامل از مکتب اولیاء خدا و مردان فضیلت و حقیقت
 و بکار بستن دستورات عالی و نورانی قرآن و اسلام خود را از گرداب
 گمراهی و منجلاب شهوت پرستی رهائی بخشیده و راه رشد و کمال را پیش گیرند .
 و السلام علی من اتبع الهدی .

ابوالقاسم دانش شستنیانی

قبول نمیشود!

وامام باقر (ع) فرمود : هر کس مالی را از چهار راه بدست
 آورد ، در چهار عمل قبول نمی شود : هر کس مالی را از دغل
 سازی یا رباخواری یا خیانت یا دزدی فراهم نماید؛ صرف در
 زکاة و صدقه و حج و عمره از او پذیرفته نمی شود .

(وسائل الشیعه - کتاب حج)